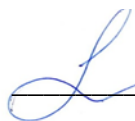

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

 Інна АНДРУШКО
"__30__" "__08__" 2024 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**Догляд за хворими терапевтичного,
хірургічного профілю та хворими дітьми**

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Кафедра хірургії МФ №2
Контактна інформація	surgery.mf2@vnmui.edu.ua , вул. Хмельницьке шосе, 92
Укладач силабусу	проф. Каніковський О.Є., ас. Маховський О. Л.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/ місце дисципліни в ОПП	ОК25/дисципліна професійної підготовки
Курс/ семестр	2 курс/ III семестр
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів)	60 годин/ 2 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	3 модулі
Структура дисципліни	Практичні заняття – 30 год Самостійна робота – 30 год
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма дисципліни «Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 «Медична психологія»

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми « Медична психологія», циклу професійної підготовки магістра психології, розрахована на 2 кредита, які здобувачі освіти засвоюють протягом III семестру на другому році навчання. Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни “Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми”, вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін, успішної професійної діяльності.

Предметним напрямком програми є вивчення та засвоєння комплексу заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих, полегшення їх стану і задоволення основних фізіологічних потреб організму, програма орієнтована на отримання знань про роботу стаціонару медичного закладу, опановують теоретичні знання щодо будови, організації режиму, роботи відділень, вивчають гігієнічні, профілактичні та лікувальні заходи компетенції молодшого та частково середнього медперсоналу, формування умінь та навичок догляду за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми

Видами навчальних занять є практичні заняття, самостійна робота студентів.

Практичні заняття проводять як клінічні, тому вони передбачають:

- визначення основних показників вітальних функцій організму;
- елементи догляду за хворими;
- накладання пов'язок;
- демонстрацію методів підготовки до використання операційної білизни, перев'язувального матеріалу, хірургічного інструментарію, шовного матеріалу;
- методи обробки рук хірурга та операційного поля;
- догляд за хворими у передопераційному періоді: підготовку до планового і ургентного оперативного втручання;
- догляд за хворими у післяопераційному періоді;
- курацію хворих з різноманітною хірургічною патологією (а при їх відсутності в клініці – розбір ситуаційних завдань чи архівних історій хвороби): збирання анамнезу захворювання, проведення об'єктивного обстеження;**Передреквізити:** відповідно до примірного навчального плану, вивчення дисципліни

«Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми» передбачено у III семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії та фізіології людини, біоорганічної та біологічної хімії, а також розпочалось вивчення загальної психології, психології здоров'я людини, психології спілкування, експериментальної психології та психодіагностики, з якими інтегрується програма дисципліни.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни «Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми» є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої людини із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Постреквізити: Дисципліна «Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми» надає студентові необхідних знань та умінь для проходження у літній період після II року навчання виробничої практики з догляду та психологічного спостереження за хворими, а також формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – пропедевтики внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії, медичної психології, внутрішньої медицини, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог. –загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

– спеціальні (фахові, предметні):

ФК1.Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК4.Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної/психологічної діагностики пацієнта

ФК5.Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формування аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК11. Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1 (Догляд за хворими терапевтичного)	III семестр 30 год/ 1 кредит	Практичні заняття №№ 1-5 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-6
Модуль 2 (Догляд за хірургічними хворими)	III семестр 30 год/ 1 кредит	Практичні заняття №№ 1-5 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-5
Модуль 3 (Догляд за дітьми, його роль у лікувальному процесі та організація в умовах педіатричного стаціонару)	III семестр 30 год/ 1 кредит	Практичні заняття №№ 1-5 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-5

Дисципліна включає 15 тем, які поділені на 3 тематичних модулі.

№ з/п	Назва теми (або зміст роботи)	Кількість годин
1.	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару	1
2.	Розпитування та огляд хворого, їх роль в оцінці загального стану пацієнта	2
3.	Визначення та реєстрація основних показників життєдіяльності хворого (гемодинаміки, дихання, температури тіла). Догляд за хворими із гарячкою	2
4.	Застосування основних видів лікарських засобів	2
5.	Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими	2
6.	Підсумковий модульний контроль/ диференційований залік	1
	Усього з модуля 1	10
	МОДУЛЬ 2: Догляд за хірургічними хворими	
1	Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі. Робота середнього медперсоналу в умовах хірургічного відділення.	2
2	Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці, органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Типові пов'язки.	2
3	Антисептика. Асептика. Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній	2
4	Хірургічна операція, підготовка хворих до операцій.	2
5.	Догляд за хворими у післяопераційному періоді. Контроль знань з хірургії.	2
	Усього з модуля 2	10
	МОДУЛЬ 3: Догляд за дітьми, його роль у лікувальному процесі та	
1	Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура і функції педіатричного стаціонару та поліклініки	2
2.	Приймальне відділення дитячої лікарні. Госпіталізація, санітарна обробка та транспортування хворих дітей. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму	2

3	Особливості гігієни дітей різного віку та догляд за ними в стаціонарі дитячої лікарні. Догляд за дітьми з лихоманкою	2
4.	Облік та правила зберігання лікарських засобів. Особливості введення лікарських засобів у дітей	2
5	Техніка проведення антропометричних вимірювань у дітей різного віку. Підсумковий контроль. Контроль знань з педіатрії.	2
	Усього з модуля 3	10
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	30

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. Структурні підрозділи та організація роботи в приймальному відділенні.
2. Прибирання приміщень приймального відділення.
3. Знезараження предметів догляду за хворими в приймальному відділенні.
4. Санітарна обробка хворих у приймальному відділенні.
5. Антропометрія хворих у приймальному відділенні.
6. Транспортування хворих з приймального відділення у хірургічний стаціонар
7. Принципи медичної етики та деонтології в роботі середнього та молодшого медичного персоналу хірургічного відділення.
8. Структура хірургічного відділення.
9. Обов'язки медичної сестри.
10. Вимоги до особистої гігієни та одягу медичного персоналу в хірургічному відділенні.
11. Медична документація, що веде медична сестра.
12. Термометрія, способи, методика проведення, фіксація результатів.
13. Принципи розкладки та роздачі ліків хворим.
14. Методи транспортування хворого у відділенні та в діагностичні чи лікувальні кабінети.
15. Передопераційний період, його задачі.
16. Класифікація оперативних втручань в залежності від терміновості їх виконання.
17. Особливості підготовки хворих до планових та екстрених оперативних втручань.
18. Психологічна підготовка хворого до оперативного втручання.
19. Методика попередньої підготовки операційного поля.
20. Методика проведення санації ротової порожнини хворому перед операцією.
21. Методика промивання шлунку зондом.
22. Методика очисної клізми.
23. Методика катетеризації сечового міхура.
24. Методика транспортування хворого в операційну.
25. Визначення післяопераційного періоду, фази його перебігу.
26. Облаштування ліжка хворого, заміна постільної і натільної білизни важкохворому.
27. Догляд за шкірою та волоссям хворого.
28. Догляд за очима та вухами хворого.
29. Підкладання судна і сечоприймача важкохворому, підмивання лежачої пацієнтки.
30. Комплексна профілактика пролежнів у лежачих хворих, догляд за хворим, в якого є пролежень.
31. Годування важкохворого за допомогою ложки, поїльника, через назогастральний зонд.

32. Правила поводження з трупом померлого пацієнта.
33. Визначення асептики. Джерела та шляхи передачі хірургічної інфекції.
34. Структура операційного блоку.
35. Організація роботи в операційному блоці.
36. Підготовка до стерилізації перев'язочного матеріалу.
37. Підготовка до стерилізації хірургічної білизни.
38. Підготовка до стерилізації хірургічного інструментарію.
39. Методи контролю якості передстерилізаційної очистки хірургічних інструментів.
40. Вимоги до санітарно-гігієнічного режиму в операційній.
41. Види прибирань в операційній.
42. Методики і засоби для хірургічної обробки рук та операційного поля.
43. Приготування перворуру для хірургічної обробки рук.
44. Приготування дезінфікуючих розчинів для прибирання операційної.
45. Методика проведення генерального прибирання операційної.
46. Правила одягання операційної білизни.
47. Транспортування хворого в операційну і з операційної.
48. Внутрішньолікарняна інфекція, джерела та шляхи її передачі.
49. Санітарно-епідемічний режим у хірургічному відділенні.
50. Антисептика, сутність методів сучасної антисептики.
51. Заходи безпеки медичного персоналу хірургічного відділення від інфекції.
52. Правила безпеки медичного персоналу при роботі з дезінфектантами.
53. Організаційні заходи для підтримання санітарно-гігієнічного режиму у відділенні хірургічного профілю.
54. Методика приготування розчинів хлорного вапна та хлораміну.
55. Методика проведення вологого прибирання приміщень хірургічного відділення.
56. Дезінфекція виробів медичного призначення в хірургічному відділенні.
57. Структура чистої та гнійної перев'язочної.
58. Організація роботи в перев'язочних.
59. Види прибирань в перев'язочних.
60. Санітарно-гігієнічні вимоги до персоналу перев'язочних, перев'язочного матеріалу, інструментарію, що запобігають розповсюдженню внутрішньолікарняної інфекції.
61. Порядок накривання стерильного столу в перев'язочній.
62. Порядок проведення утилізації використаного перев'язочного матеріалу.
63. Організація догляду за хворими з анаеробною інфекцією.
64. Внутрішньолікарняна інфекція, джерела та шляхи її передачі.
65. Санітарно-епідемічний режим у хірургічному відділенні.
66. Антисептика, сутність методів сучасної антисептики.
67. Заходи безпеки медичного персоналу хірургічного відділення від інфекції.
68. Правила безпеки медичного персоналу при роботі з дезінфектантами.
69. Організаційні заходи для підтримання санітарно-гігієнічного режиму у відділенні хірургічного профілю.
70. Методика приготування розчинів хлорного вапна та хлораміну.
71. Методика проведення вологого прибирання приміщень хірургічного відділення.
72. Дезінфекція виробів медичного призначення в хірургічному відділенні.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та проміжних контролів, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, написання рефератів, підготовка презентацій, таблиць. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни. Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях,

конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра хірургії медичного факультету №2/Студенту/Очна форма навчання/ *Медична психологія* /2 курс/Навчально-методичні матеріали. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmue.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, проведення лабораторних досліджень, їх трактування та оцінка їх результатів
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий семестровий контроль (залік) по завершенню III семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Підсумковий контроль дисципліни – диф. залік	Методи: усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи))
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmue.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролі	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль дисципліни	3 Сума балів за передекзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) (для дисциплін, які входять до Крок 1,2) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав

Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.
------------------------	--

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Передягатися в змінне взуття, одягати халат(хірургічний костюм), шапочку, маску, згідно вимог перебування студентів на клінічній базі кафедри

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів **заборонено** під час усного чи письмового опитування, тестування для оцінки рівня знань студентів. Дозволяється використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв під час виступів доповіддю, презентацією, для демонстрації фото та відеоматеріалів згідно теми що вивчається.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом

академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності).

При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювання (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії медичного факультету №2) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен з'явитися у визначений для відпрацювання час, одягнутим згідно вимог клінічної бази, підготовленим до усної та письмової відповіді. У випадку дистанційного навчання студент має відпрацювати пропущене заняття своєму викладачу у визначений час з використанням платформи Microsoft Team.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювання та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра мікробіології/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра мікробіології/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії медичного факультету №2/ Студенту). Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.
2. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії медичного факультету №2/ Студенту).
3. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра хірургії медичного факультету №2/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Догляд за хворими терапевтичного, хірургічного профілю та хворими дітьми» обговорено та затверджено на засіданні кафедри хірургії медичного факультету №2 (протокол №__1__, від «__29__»____08____2024 року

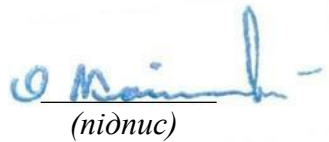
Укладач

підпис

Олександр Маховський

Завідувач кафедри

(підпис)

проф.ЗВО Олег Каніковський